

tidsskrift.dk

Halvøen Korea,

Geografisk Tidsskrift, Bind 6 (1882)

Link til pdf:

http://img.kb.dk/tidsskriftdk/pdf/gto/gto_0006-PDF/gto_0006_67614.pdf

Link til webside:

<http://tidsskrift.dk/visning.jsp?markup=&print=no&id=67614>

pdf genereret den : 22/5-2008

Det kongelige danske geografiske Selskab.

X det første Møde i Vinteren 1882—83 gav Adjunkt *Feddersen* fra Viborg en Fremstilling af de danske *Har-Fiskevier*, og dernæst meddelte Prof. *Erster* et Par Oplysninger om *Dijmphua-Expeditionen*.

Ved Generalforsamlingen valgtes til Medlemmer af

„Raadet“ Oberstløjtnant *Le Maire*. Chef for Generalstabens topografiske Opmaaling, Kapt. *Oldenburg* ved Søkaartarkivet, Pastor *Plenge* og Oberst *Schroll* af Generalstabens. „Raadet“ har fremdeles valgt Oberstløjtnant *Le Maire* til Medlem af Bestyrelsen.

Halvøen Korea,

af **J. Rung**, Fuldmægtig i Marineministeriet.

Uagtet denne Halvø ligger imellem to Havarme, paa hvilken der færdes Tusinder af Skibe, har den lige til for kort siden været meget ukjendt, og det er først i den allerseneste Tid, at der aabner sig Udsigt til, at vi skulle faa en nøjagtigere Forestilling om den. Som man ser af Kaartet, danner den et af disse mærkelige Fremspring, som findes paa Asiens østlige Kyst, og den svarer i Beliggenhed til Halvøen Kamtsjatka, samt Øerne Sakalin eller Krafto, Formosa og Hajnan. Man regner, at den har en Størrelse af 4000 □ Mile. Allerede *Ritter* har talt om, at Koreas Form og Bygning i flere Henseender svarer til Italiens, og dette er ogsaa rigtigt. Ikke alene Størrelsen og Formen af disse to Halvøer ligne hinanden meget; men Korea har ogsaa en Bjærgkjæde, *Taipei*, der skiller Halvøen fra Mantsjuriet, og den har fremdeles sine Appeniner, der gaa helt ned igjennem Landet og danne ligesom dets Skelet. Ligesom i Italien er det i Midten og i den sydlige Del af Korea den vestlige Side, som er mest beboet, og her ligger *Hankiang*, en Flod, som svarer til Tiber, samt Hovedstaden i Landet, *Se-ul*. Fremdeles er Østkysten af Korea ensartet og uden Havne, medens Vestkysten er rig paa Indskæringer og har mange Øer og Skær. En stor Ulighed mellem Italien og Korea findes dog mod Nord; thi paa Korea ligger en nem Adgang dertil hen imod det nordvestlige Hjørne. Paa dette Strøg have den kinesiske og den koreanske Regering ogsaa fra gammel Tid indrettet noget helt særegent; der fandtes nemlig her et bredt, neutralt Bælte af Land, som var fuldstændig ubeboet, og det kostede Dødsstraf, naar nogen vovede at bosætte sig dér. Endnu 1866 maatte den kinesiske Ambassade, som rejste til Korea for at lykønske den unge Konge til hans Ægte-

skab, paa den her omtalte Landstrækning bo i Huler, og den maatte, for at slippe for Overfald af Tigre og Ulve, omgive sin Lejr med en Kjæde af Blus. I Følge den nyeste Underretning begynder der dog at komme Liv i dette øde Omraade, og baade Koreanere og Kinesere have indrettet sig Landsbyer der i Eggen.

Ligesom mange andre Lande i Østen har Korea ikke i selve Landet det Navn, hvormed vi betegne det. Vort Navn have vi faaet igjennem Japaneserne, der jo bo tæt op dertil, og det tilhørte oprindeligt et af de mange mindre Riger, hvori Halvøen var delt. I Slutningen af det 14de Aarhundrede forenedes alle disse Riger til ét, som stod i Vasalforhold til Kina, og det antog nu det officielle Navn *Tsjaosien* eller *Tsjaosien*, d. v. s. „Morgens Klarhed“, paa Grund af Beliggenheden i Øst for Kina.

I lange Tider troede man i Evropa, at Korea var en Ø, og det var først Missionærer i Peking, som oplyste os om, at det er en Halvø; efter de koreanske og kinesiske Dokumenter, som disse Missionærer sendte til Evropa, udførte *d'Anville* 1732 sit Kaart, paa hvilket det rette Forhold første Gang viste sig. Nøjagtige Jagttagelser over Landets Kystform ere endnu langt yngre; thi de skrive sig fra 1787 og skyldes *La Perouse*. Siden den Tid har der været arbejdet meget stærkt af nordamerikanske, engelske og franske Søfarere paa at skaffe et nøjagtigt Kaart over Landets Kyster med samt den Masse Smaaøer, som omkranser dem, og man véd nu ret god Besked derom. Med Hensyn til det Indre ere vi derimod langt fra saa vidt. Den koreanske Regering havde nemlig forbudt fremmede Adgang til Landet, undtagen netop Ambassaden fra Kina, og det er derfor kun

ved et rent Tilfælde, at man har faaet nøjere Underretninger. I Aaret 1655 blev en hollandsk Søfarer Hamel, der havde lidt Skibbrud paa Kysten, taget til Fange af de indfødte, og han tilligemed 35 Ledsagere levede 13 Aar i Fangenskab i Landets Hovedstad; men om han ogsaa skaffede os en hel Del Underretninger om Folkene, som han kom i Berøring med, var det ham umuligt at give Oplysninger om Landet i det hele. Siden 1835 have kristne Missionærer vistnok gennemvandet de vestlige Dele af Halvøen; men de maatte skjule sig, og de turde alene rejse om Natten. Under saadanne Omstændigheder ere deres Meddelelser om Landets Geografi kun højst ufuldkomne; men trods dette er det dog disse Missionærer, hvem vi skyldte de bedste Oplysninger om det hemmelighedsfulde Lands Geografi.

Der har ellers været god Grund for Koreanerne til at holde Udlændingerne borte; thi paa den ene Side ønskede Japaneserne og paa den anden Side Kineserne at indtage Landet, ikke at tale om de russiske Planer. I det mindste efter Navnet har Korea ogsaa været en Vasalstat baade af Japan og af Kina, skjønt dette Vasalforhold rimeligvis ikke har betydet andet, end at der fra Korea er bleven sendt Gaver til de to nævnte Landes Fyrster, som saa til Gjengjæld have sendt den koreanske Konge andre Gaver. For Tiden er det Japan, som har størst Indflydelse i Korea, og det er igjennem Japan, at Landet er begyndt at komme i Forbindelse med den ydre Verden.

De kinesiske og japanesiske Bøger give kun et højst ufuldkomment Billede af Landet, og hvad de indeholde af dets Historie er kun en Samling af gamle Sagn, der ere lidet troværdige. Hvor vanskeligt det er at faa noget paalideligt at vide, kan man indse deraf, at det er forbudt Koreanerne at skrive noget som helst om Landets nyere Historie, ja! selv at nævne Navnene paa de forskjellige Fyrster, som høre til det regerende Dynasti. Og med Hensyn til Landets Geografi staaer det lige saa daarligt til. I Følge den franske Missionær *Dallet* udgaar Kjæden, som strækker sig ned igjennem Korea, fra Landets nordøstlige Hjørne, og man finder i den adskillige ret høje Partier; hvor høje disse ere, véd man dog ikke, da de ikke ere blevne besøgte, end sige maalte. Ved Sydenden af Landet er der Bjerge, som man har kunnet maale fra Havet og som naa over 7,000 Fod. Alle Missionærene ere for Resten enige i, at Korea i sin Helhed er bjærgrigt, og at det paa mange Steder er frugtbart og skjønt. Med Hensyn til Vejrlaget stemmer Landet meget overens med Mantsjuri. Aarsvarmelinejerne gjøre her en stærk

Bøjning imod Syd, og endog i Landets sydlige Dele falder Termometret hver Vinter ned under Frysepunktet. Nedbøren er rigelig; men da Halvøen er saa smal, ere Floderne ikke sejlbare.

I Følge en af de ældre Missionærer holdtes der 1793 en Folketælling i Korea, og Udslaget deraf var, at Landet den Gang var beboet af $7\frac{1}{2}$ Mill. Mennesker. Man har senere holdt en anden Folketælling, og *Dallet* siger, at Landet nu har 11, medens *Oppert*, der har skrevet en fortrinlig Bog om Landet, siger, at det har 15—16 Mill.; noget sikkert kan dog ikke gives derom. Koreanernes Oprindelse er ogsaa meget usikker; men vist er det, at der imellem dem findes højst forskellige Typer, baade mongolske, kavkasiske og malajiske. Sproget, de have, skiller sig i mange Henseender baade fra kinesisk og fra japanesisk, og det er først nylig, at man ved Hjælp af de franske Missionærer har kunnet udgive en Ordbog. I Henseende til Levevis saa vel som til Civilisation i det hele frembyde Koreanerne særlig Lighed med Kineserne; men paa den anden Side, er der dog ogsaa store Uligheder, og det koreanske Folk er saaledes delt i virkelige Kaster. Landets officielle Religion er Budaismen, medens dog Konfutsius's Lære findes udbredt iblandt de lærde. Allerede for flere Aarhundreder siden have kristne Missionærer prædikeret i Landet, og der var en Tid, da der var 190,000 kristne i Korea. I den nyeste Tid have flere franske Missionærer mistet Livet derovre.

Det er nu vel ingen Tvivl underkastet, at Korea, dersom det nu skulde blive aabnet for Verdenshandelen, i mangen Retning maa kunne blive et fortrinligt Marked, og man kan derfor fatte, at flere civiliserede Magter have arbejdet paa at lukke Landet op. Efter forskjellige Hændelser frem og tilbage, er dette nu ogsaa lykkedes; 1876 fik Japan fast Fod i Landet, og siden den Tid have Nordamerikauerne, Engelskmændene og Franskmandene sluttet Venskabstraktater med den koreanske Konge, saa at der paa denne Maade altsaa er Udsigt til et nyt Omraade for Handelen. Om denne nye Tid skal blive til Lykke for Koreanerne, kan man slet ikke have nogen Mening; men at de ligesom Japaneserne inden ikke lang Tid maa gaa ind paa store Ændringer, baade i Levesæt og i Livsopfattelse, ligger klart for Dagen, selv om det ikke sker saa hurtigt som i Japan. De ere jo ikke saaledes som Kineserne talrige nok til at kunne holde den europæiske Civilisation ude, og endog Kineserne maa dog efterhaanden bøje sig, skjønt det rigtignok tager lang Tid, inden disse komme saa vidt.